

prima instanță: Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău
Judecător: M. Diaconu
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: V. Pruteanu, L. Popova, A. Gavrilița
instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție
Judecători: T. Chișca-Doneva, G. Stratulat, I. Druță

dosarul nr. 2rh-118/18

Î N C H E I E R E

2 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Galina Stratulat
Ion Druță

examinând cererea de revizuire depusă de către Moiseeva Svetlana, reprezentată de avocatul Cerga Ion,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Sacara Mihail împotriva Svetlanei Moiseeva cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate și partajarea proprietății comune în devălmășie,

împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 19 octombrie 2016, prin care a fost respins recursul declarat de către Moiseeva Svetlana, reprezentată de avocatul Bria Constantin și a fost menținută încheierea Curții de Apel Chișinău din 22 iunie 2016,

c o n s t a ț ă :

La 14 august 2012, Sacara Mihail a depus cerere de chemare în judecată împotriva Svetlanei Moiseeva cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate și partajarea proprietății comune în devălmășie.

În motivarea acțiunii a indicat că la data de 5 octombrie 1994 a înregistrat căsătoria cu Moiseeva Svetlana la OSC sect. Centru mun. Chișinău, iar la data de 8 februarie 2011 căsătoria între ei a fost desfăcută, fiind perfectat certificatul de divorț D-IV nr. 0366178.

A invocat că pe parcursul căsătoriei Sacara Mihail și Moiseeva Svetlana au avut o gospodărie comună, iar de către ambii soți din surse bănești comune a fost privatizat apartamentul nr. XXXX din XXXX.

A relevat că participând la privatizarea apartamentului nominalizat soții Sacara Mihail și Moiseeva Svetlana, în conformitate cu Hotărârea Comisiei de privatizare a fondului de locuințe nr. 84 din 26 octombrie 1995, pentru privatizarea imobilului au achitat cu bonuri de privatizare și cu bani.

A susținut, ca potrivit hotărârii sus-enunțate s-a stabilit că prețul apartamentului nr. XXXX din XXXX, la momentul privatizării era de 2 384,70 de lei, respectiv ambii soți din surse comune au achitat 470,70 de lei cu bonuri, iar 1 914 lei au achitat în lei conform borderoului de calcul.

A relatat că ulterior, la data de 28 mai 1996 prin contractul de schimb nr. 2-1424 apartamentul nr. XXXX din XXXX a fost schimbat de către soți cu un alt apartament cu 2 odăi situat în XXXX, ap. XXXX, astfel ambii soți esențial și-au îmbunătățit condițiile de trai.

În acest sens a menționat că diferența de bani în sumă de 4 mii de dolari SUA pentru acest apartament a fost achitată personal de către reclamant, fapt ce se confirmă prin recipisă.

La fel, reclamantul a mai indicat asupra faptului că începând cu anul 2004 Moiseeva Svetlana se află peste hotarele Republicii Moldova, iar el singur administrează și achită toate impozitele și plățile pentru apartament.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 207, 372 Cod civil, art. 20, 21, 23, 25 Codul familiei.

Reclamantul a solicitat recunoașterea dreptului său de proprietate asupra ½ cotă-parte din imobilul situat în XXXX, ap. XXXX, partajarea acestuia prin atribuirea reclamantului în folosință camera cu suprafața de 11,6 m.p., iar pârâtei camera cu suprafața de 19,8 m.p.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 8 noiembrie 2012 acțiunea a fost admisă parțial, fiind recunoscut după Sacara Mihail dreptul de proprietate la 1/2 cotă-parte din imobilul proprietate comună în devălmășie, situat în XXXX, ap. XXXX. S-a determinat modul de folosință a imobilului situat în XXXX, ap. XXXX, atribuind în folosință reclamantului Sacara Mihail odaia cu suprafața de 11,6 m.p., iar pârâtei Moiseeva Svetlana odaia cu suprafața de 19,8 m.p., încăperile de uz comun fiind lăsate în folosință ambelor coproprietari.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 17 octombrie 2013, a fost admis apelul declarat de către Moiseeva Svetlana, a fost casată hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 8 noiembrie 2012 cu restituirea pricinii la rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 10 iulie 2015, acțiunea a fost admisă, fiind recunoscut după Sacara Mihail dreptul de proprietate la ½ cotă-parte din imobilul situat în XXXX, ap. XXXX. S-a determinat modul de folosire a imobilului din XXXX, ap. XXXX, atribuindu-se în folosință reclamantului Sacara Mihail – camera cu suprafața de 11,6 m.p., iar pârâtei Moiseeva Svetlana - camera cu suprafața de 19,8 m.p., încăperile de uz comun fiind lăsate în folosință ambilor coproprietari. S-a încasat de la Moiseeva Svetlana în beneficiul lui Sacara Mihail suma de 3 702 lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

La 18 septembrie 2015, Moiseeva Svetlana, reprezentată de avocatul Bria Constantin a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 10 iulie 2015, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 ianuarie 2016, a fost restituită cererea de apel depusă de Moiseeva Svetlana împotriva hotărârii Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 10 iulie 2015, ca fiind depusă în afara termenului legal și din motiv că nu s-a solicitat repunerea în termen.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 20 aprilie 2016, a fost admis recursul declarat de avocatul Bria Constantin în interesele Svetlanei Moiseeva, a fost casată încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 ianuarie 2016 cu restituirea pricinii la Curtea de Apel Chișinău la faza primirii cererii de apel.

La data de 22 iunie 2016, Moiseeva Svetlana, reprezentată de avocatul Bria Constantin a depus apel motivat prin care a solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului, admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 22 iunie 2016, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea Svetlanei Moiseeva cu privire la repunerea apelului în termen și a fost restituit apelul declarat de către Moiseeva Svetlana, reprezentată de avocatul Bria Constantin ca fiind depus în afara termenului legal.

La 26 iulie 2016, Moiseeva Svetlana, reprezentată de avocatul Bria Constantin, a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 22 iunie 2016, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii contestate cu restituirea pricinii spre rejudecare.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 19 octombrie 2016 a fost respins recursul declarat de către Moiseeva Svetlana, reprezentată de avocatul Bria Constantin și a fost menținută încheierea Curții de Apel Chișinău din 22 iunie 2016.

La 12 martie 2018 Moiseeva Svetlana, reprezentată de avocatul Cerga Ion a depus cerere de revizuire împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 19 octombrie 2016, solicitând admiterea acesteia, casarea deciziei contestate, examinarea recursului și restituirea cauzei în instanța de apel în alt complet de judecată.

A susținut că decizia instanței de recurs urmează a fi retractată în temeiul art. 449 lit. a) CPC, potrivit căruia revizuirea se declară în cazul în care s-a constatat, prin sentință penală irevocabilă, comiterea unei infracțiuni în legătură cu pricina care se judecă.

În acest sens a indicat că prin ordonanța procurorului în Procuratura municipiului Chișinău, oficiul Buiucani nr. 2017032067 din 29 decembrie 2017 a fost încetată urmărirea penală pe motivul aplicării amnistiei în privința reclamantului Sacara Mihail. Cauza penală a fost pornită în baza art. 361 alin. (1) Cod penal, și anume falsificarea semnăturii pârâtei în cadrul procesului civil la cererea de chemare în judecată a lui Sacara Mihail împotriva Svetlanei Moiseeva cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate și partajarea proprietății comune în devălmășie.

A menționat că potrivit ordonanței procurorului în Procuratura municipiului Chișinău, oficiul Buiucani nr. 2017032067 din 29 decembrie 2017, reclamantul a falsificat semnătura pârâtei pentru a crea imaginea că Moiseeva Svetlana a

recepționat actele judecătorești, iar prin urmare instanțele de judecată au considerat că pârâta a cunoscut despre desfășurarea prezentei cauze civile.

A afirmat că ordonanța respectivă a fost recepționată la 18 ianuarie 2018.

A reiterat că avocatul Gîscă Marcel nu a fost împuternicit de a-i reprezenta interesele pârâtei în instanța de fond, prin urmare acesta nu a fost obligat să înștiințeze instanța despre schimbarea adresei pârâtei.

A remarcat că falsificarea semnăturii din numele pârâtei dovedește că reclamantul a întreprins măsuri în vederea creării situației de omitere a termenului de declarare a apelului, fapt ce a influențat soluția instanțelor de judecată și a încălcat dreptul pârâtei la un recurs efectiv.

Prin referința depusă la 27 aprilie 2018, Sacara Mihail, reprezentat de avocatul Gherțescu Ion a solicitat respingerea cererii de revizuire, ca fiind inadmisibilă.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de revizuire neîntemeiată și care urmează a fi respinsă ca inadmisibilă din considerentele ce urmează.

Conform art. 453 alin. (1) lit. a) CPC, după ce examinează cererea de revizuire, instanța poate emite încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 451 CPC, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 și anexându-se probele ce le confirmă.

Revizuirea este posibilă doar în cazurile în care sunt invocate și sunt probate circumstanțe, fapte ori evenimente, prevăzute de lege ca temeiuri, care sunt esențiale pentru relațiile în litigiu și de natură să influențeze soluția adoptată. Drept temeiuri pentru revizuirea unei hotărâri irevocabile, de către legislator sunt definite cele conținute în art. 449 CPC și ele sunt indicate exhaustiv.

Pornind de la aceste cerințe, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că revizuirea unei hotărâri date de către instanță este posibilă doar în cazul în care solicitantul, după devenirea irevocabilă a hotărârii, intră în posesia unui temei din cele prevăzute de art. 449 CPC. În același timp, acest temei trebuie să vizeze situația de fapt, care a fost obiectul examinării în instanța de judecată în prezenta cauză.

După cum rezultă din actele cauzei, revizuentul Moiseeva Svetlana, reprezentată de avocatul Cerga Ion, cu referire la prevederile art. 449 lit. a) CPC, a invocat că prin ordonanța procurorului în Procuratura municipiului Chișinău, oficiul Buiucani nr. 2017032067 din 29 decembrie 2017 a fost încetată urmărirea penală pe motivul aplicării amnistiei în privința reclamantului Sacara Mihail. Cauza penală a fost pornită în baza art. 361 alin. (1) Cod penal, și anume falsificarea semnăturii pârâtei în cadrul procesului civil la cererea de chemare în judecată a lui Sacara Mihail împotriva Svetlanei Moiseeva cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate și partajarea proprietății comune în devălmășie.

La caz, se constată că revizuentul, cu referire la dispozițiile art. 449 lit. a) CPC, a prezentat în susținerea cererii de revizuire copia ordonanței procurorului în

Procuratura municipiului Chișinău, oficiul Buiucani nr. 2017032067 din 29 decembrie 2017 (f. d. 230).

Astfel, potrivit art. 449 lit. a) CPC, revizuirea se declară în cazul în care s-a constatat, prin sentință penală irevocabilă, comiterea unei infracțiuni în legătură cu pricina care se judecă.

În interpretarea corectă a prevederilor enunțate este de înțeles că pentru a invoca prevederile art. 449 lit. a) CPC, este important ca dovada să fie preexistentă, să nu fie făcută în cursul judecării cererii de revizuire, adică prezentarea sentinței irevocabile, ceea ce presupune existența în prealabil a unui proces penal, prin care s-a constatat săvârșirea infracțiunii legate de cauza a cărei hotărâri se cere a fi retractată.

Analizând materialele cauzei în raport cu circumstanțele menționate de revizuent, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, prin prisma prevederilor art. 123 alin. (3) CPC, reține că, în cadrul examinării cauzei penale de învinuire a lui Sacara Mihail în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal, s-a constatat cu certitudine că Sacara Mihail, având intenția confecționării, deținerii și folosirii documentelor oficiale false, știind cu certitudine despre faptul că la data examinării cauzei civile nr. 2-5105/12, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către ultimul împotriva Svetlanei Moiseeva cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate și partajarea proprietății comune în devălmășie, aceasta nu se afla pe teritoriul Republicii Moldova, urmărind scopul de a preda un aspect legal al înștiințării apelantei, precum și limitarea ei de a-și exercita eventual drepturile sale procedurale de apărare în instanța de fond și în instanțele ierarhic superioare, la 5 septembrie 2012, a semnat avizul de recepție nr. 200416724 din numele Svetlanei Moiseeva, mimând semnătura ei, drept confirmare de primire a citației Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, ca urmare procesul civil a fost examinat în lipsa ultimei, fiind astfel limitată de dreptul la un proces echitabil.

Astfel, cu referire la prevederile enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție remarcă că cele invocate de Moiseeva Svetlana, reprezentată de avocatul Cerga Ion, în susținerea cererii de revizuire nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 449 lit. a) CPC, or revizuentul invocând faptul că prin ordonanța procurorului în Procuratura municipiului Chișinău, oficiul Buiucani nr. 2017032067 din 29 decembrie 2017 a fost încetată urmărirea penală pornită în baza art. 361 alin. (1) Cod penal pe motivul aplicării amnistiei în privința reclamantului Sacara Mihail, nu a făcut dovada faptului că actul procedural a organului de urmărire penală se află în legătură cu pricina care se judecă, condiție însă care este direct impusă prin lege.

Or, potrivit ordonanței procurorului în Procuratura municipiului Chișinău, oficiul Buiucani nr. 2017032067 din 29 decembrie 2017, s-a stabilit cu certitudine că Sacara Mihail la 5 septembrie 2012, a semnat avizul de recepție nr. 200416724 din numele Svetlanei Moiseeva, mimând semnătura ei, drept confirmare de primire a citației Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, ceea ce a dus la emiterea hotărârii Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 8 noiembrie 2012 în lipsa pârâtei, însă

această hotărâre a fost casată și remisă la rejudecare în prima instanță prin decizia Curții de Apel Chișinău din 17 octombrie 2013, anume din motivul încălcării procedurii de citare.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție apreciază critic afirmația revizuentului precum că prima instanță după rejudecare a emis hotărârea în lipsa sa, iar despre existența acesteia a aflat doar la data de 15 septembrie 2015 și doar la întoarcerea în țară, deoarece din materialele dosarului rezultă cu certitudine că Moiseeva Svetlana a cunoscut despre examinarea litigiului în prima instanță, fapt ce se confirmă prin prezența acesteia în ședința de judecată din 27 martie 2015 (f. d. 121-verso) și a reprezentantului acesteia, avocatul Gîscă Marcel la ședințele de judecată din 27 martie 2015, 17 iunie 2015 (f. d. 121-verso, f. d. 122-verso).

Mai mult ca atât, reprezentantul Svetlanei Moiseeva, avocatul Gîscă Marcel a fost împuternicit în bază de mandat Seria MA nr. 0109526 și dispunea chiar de împuterniciri de a ataca hotărârea judecătorească (f. d. 37).

Prin urmare, nu poate fi reținut argumentul Svetlanei Moiseeva precum că Gîscă Marcel nu a fost împuternicit de a-i reprezenta interesele pârâtei în instanța de fond, dat fiind faptul că la materialele cauzei este anexat mandatul avocațional care îi confirmă împuternicirile.

În concluzie, prin ordonanța procurorului în Procuratura municipiului Chișinău, oficiul Buiucani nr. 2017032067 din 29 decembrie 2017, s-a constatat că fapta prevăzută de art. 361 alin. (1) Cod penal a fost săvârșită de Sacara Mihail la 5 septembrie 2012, respectiv aceasta nu este în legătură cauzală cu cauza civilă ce se examinează la moment.

În circumstanțele relevate se constată că motivele invocate de revizuent nu se încadrează în prevederile art. 449 lit. a) CPC, în baza căruia se poate solicita revizuirea încheierii.

Situația de fapt impune de a remarca la capitolul dat că revizuirea este o cale de atac de retractare și nu de reformare prin intermediul căreia se poate obține anularea unei hotărâri sau încheieri judecătorești irevocabile și reînnoirea judecării în cazurile expres determinate de lege, iar retractarea neîntemeiată a încheierii contestate poate duce la încălcarea principiului stabilității raporturilor juridice. De aceea, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate, care sunt prevăzute în mod limitativ în art. 449 CPC.

În consecință, sub aspectul analizat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că revizuentul Moiseeva Svetlana, reprezentată de avocatul Cerga Ion în cererea de revizuire nu a invocat nici un temei, care s-ar încadra în prevederile art. 449 CPC, în baza căruia se poate solicita revizuirea hotărârii, ci din contra a oferit împrejurări care nu au relevanță.

Totodată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că, posibilitatea reinițierii procesului de judecată urmează să fie examinată prin prisma principiului securității raporturilor juridice.

Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului *res judicata*, adică principiul caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești. Acest

principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii, doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (*Roșca v. Moldova*, § 25, *Popov nr. 2 vs. Moldova*).

Din considerentele menționate și având în vedere că cererea de revizuire nu indică careva temeuri prevăzute de art. 449 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire depusă de Moiseeva Svetlana, reprezentată de avocatul Cerga Ion, ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. art. 269-270, art. 453 alin. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către Moiseeva Svetlana, reprezentată de avocatul Cerga Ion, împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 19 octombrie 2016, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Sacara Mihail împotriva Svetlanei Moiseeva cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate și partajarea proprietății comune în devălmășie.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Galina Stratulat

Ion Druță